

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА. СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА. ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

УДК 343.2+343.1

Артюхова Валерія Володимирівна,
кандидат юридичних наук,
науковий консультант судді
Конституційного Суду України,
м. Київ, Україна
ORCID ID 0000-0003-0694-7302

ОГЛЯД НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЗЛОЧИНУ

Стаття присвячена питанню кримінально-процесуальної характеристики злочину та з'ясуванню її значення для формування кримінально-правової характеристики злочину. У публікації проаналізовані вітчизняні наукові підходи щодо розуміння зазначеної категорії. Наголошено на актуальності проведення кримінально-процесуальних досліджень за темою статті, що сприятиме якісному формуванню інших галузевих характеристик злочину.

Ключові слова: кримінально-процесуальна характеристика злочину; галузеві характеристики злочину.

Злочин є одним із проявів недосконалості людської природи, тому збагнути його сутність та причини, віднайти шляхи подолання цього негативного явища людство прагне упродовж усієї історії свого існування. Природа суспільно небезпечних діянь вивчається у правознавстві крізь призму предмета дослідження відповідних юридичних наук та за допомогою наявного в них методологічного інструментарію. Очевидно, що помітна кількість таких досліджень проводиться вченими наук кримінального циклу.

До оптимальних способів аналізу сутності певного явища належить його дослідження шляхом поділу на окремі складові. Пізнання зазначених складників, встановлення кореляційних зв'язків між ними та опис цих процесів і є відповідною характеристикою правового явища.

Системність опису найбільш значимих ознак виду або групи злочинів утворюють їх галузеву характеристику, в якій проявляються певні особливості злочинної діяльності, що формують уявлення про неї та забезпечують вирішення наукових завдань. На сьогодні є достатні передумови для подальшого розвитку вчень про галузеві характеристики злочинів – як системи типових даних про ознаки (складники) певного виду злочину та його механізм, що слугує емпірико-інформаційною основою для розробки окремих наукових проблем [8, с. 581].

Тому неможливо, досліджуючи питання кримінально-правової характеристики

© Artiukhova Valeriia, 2023

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2023.3\(61\).22](https://doi.org/10.36486/np.2023.3(61).22)

Issue 3(61) 2023

<https://naukaipravookhrona.com/>

злочину, оминати увагою й інші юридичні характеристики злочину, що існують в науках кримінального циклу. У численних наукових джерелах дослідники стверджують, що найпоширенішими видами характеристик злочину, крім кримінально-правової, є кримінологічна, криміналістична та кримінально-процесуальна.

У цій статті розглядатимуться окремі питання кримінально-процесуальної характеристики злочину.

Наука кримінального процесу є однією з галузей юридичної науки, яка становить систему понять, уявлень, поглядів та ідей, що розкривають сутність кримінального процесу, закономірності його виникнення та розвитку. Водночас кримінальний процес – це врегульована нормами кримінального процесуального законодавства діяльність оперативних підрозділів, слідчого, керівника органу досудового розслідування, прокурора, слідчого судді та суду, яка ґрунтується на засадах кримінального провадження щодо виявлення ознак складу кримінального правопорушення, досудового розслідування, судового розгляду та вирішення кримінальних справ, спрямована на виконання завдань кримінального провадження [3, с. 7].

Об'єктом науки кримінального процесу є кримінальна процесуальна діяльність, а предметом – властивості кримінального процесу, його зв'язки, закономірності виникнення, функціонування та розвитку як соціально-правового явища. Таким чином, наука кримінального процесу вивчає: систему норм кримінального процесуального права як цілісне соціально-правове явище, їх внутрішній логічний зміст, структуру та ефективність застосування; суть, завдання і засади кримінального провадження, а також правові ідеї, які обумовлюють їх нормативний зміст та спрямованість; розвиток і основні риси кримінального провадження; правове становище суду, сторін та інших учасників кримінального провадження; проблеми теорії доказів, кримінального процесуального пізнання тощо [3, с. 9].

Кримінальний процесуальний кодекс України (далі – КПК України) визначає, що завданнями кримінального провадження є захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура (ст. 2).

Саме на якісне виконання цих завдань спрямовані визначені у КПК України процедури кримінального провадження.

Тож, незважаючи на те, що кримінальний процес є наукою кримінального циклу, до її предмета та об'єкта не входять питання сутності злочину чи пов'язаних з ним явищ. Кримінальний процес передусім досліджує порядок процесуальної діяльності відповідних державних органів, що уповноважені здійснювати кримінальне провадження, а також процесуальні відносини учасників кримінального провадження. З урахуванням цього постає запитання: чи можна взагалі вести мову про існування

такої категорії, як “кримінально-процесуальна характеристика злочину”? Спробуємо відшукати відповідь.

У вітчизняних дослідженнях питання кримінально-процесуальної характеристики злочину розглядали такі науковці, як В. П. Бахін [1, с. 176–177], В. М. Куц та В. В. Куц [7], О. М. Литвинов [8], Б. Є. Лук’янчиков та Є. Д. Лук’янчиков [9; 10], Г. А. Матусовський [2, с. 144–146.], В. П. Матвієнко [11], А. В. Старушкевич [14, с. 5–6], О. О. Юхно [15] та ін.

Також слід зазначити, що у назвах численних наукових праць автори застосовують термін “кримінально-процесуальна характеристика”, проте у змісті цих робіт відсутні будь-які концептуальні підходи до визначення цього поняття та його структурного наповнення¹. Зазвичай у таких роботах мова йде про опис механізму реалізації окремих процесуальних заходів, що визначені КПК України.

Подібна ситуація спостерігається і в підручниках з кримінального процесуального права. У назвах підрозділів вживається термін “характеристика” (наприклад: характеристика окремих негласних слідчих (розшукових) дій [3, с. 435], кримінально-процесуальна характеристика заходів забезпечення кримінального провадження [6, с. 77; 4, с. 121], запобіжні заходи: поняття, види, порядок застосування, процесуальна характеристика [13, с. 74], спеціальні засади кримінального провадження та їх характеристика [5, с. 132]), проте не визначається методологія здійснення відповідної характеристики або ж поняття останньої.

Метою статті є з’ясування стану наукової розробки такої категорії, як “кримінально-процесуальна характеристика злочину” шляхом огляду вітчизняних наукових джерел; встановлення теоретичного і практичного значення цього поняття для формування бодай загального уявлення про кримінально-правову характеристику злочину.

Проведений нами аналіз наукових праць виявив незначну кількість праць, присвячених питанню кримінально-процесуальної характеристики злочину. Зокрема, про можливість існування такої категорії наголошували В. П. Бахін [1, с. 176–177] та А. В. Старушкевич [14, с. 5].

Г. А. Матусовський зазначав, що характеристику злочину здійснюють різні юридичні галузі знання: кримінальне та кримінально-процесуальне право, кримінологія, криміналістика, теорія оперативно-розшукової діяльності тощо. Ці науки досліджують види злочинів з урахуванням свого предмета дослідження [12, с. 46]. Практичне використання криміналістичної характеристики, на його думку, потребує комплексного підходу, з використанням інших видів характеристик злочинів (кримінально-правової,

¹ Примітка. Див., зокрема: Ліненко С. О. Кримінально-процесуальна характеристика оголошення розшуку підозрюваного. *Право і суспільство*. 2021. № 6. С. 263–270; Литвиненко І. В. Психологічна та кримінально-процесуальна характеристики розслідування серійних сексуальних злочинів. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2014. № 4. С. 161–171; Рогальська В. Відбирання біологічних зразків для експертизи: кримінально-процесуальна характеристика. *Юридичний вісник*. 2017. № 2. С. 150–156; Тітова Н. В. Кримінально-процесуальна характеристика елементів події кримінального правопорушення, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні. *Міжнародний науковий журнал “Інтернаука”. Серія “Юридичні науки”*. 2023. № 8 (66). С. 107–113; Торбас О. О. Кримінальна процесуальна характеристика майна, яке було вилучене під час обшуку. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2016. № 7. С. 195–200.

кримінологічної, кримінально-процесуальної). Вчений не запропонував дефініцію поняття кримінально-процесуальної характеристики злочину, водночас наголошував, що вона має складатися з фактичних даних, що містять відомості про: предмет злочинного посягання; подію злочину (час, місце, спосіб та інші обставини); особу обвинуваченого; мотив злочину [2, с. 144–146], тобто обставини, що підлягають доказуванню у кримінальній справі (на той час за КПК 1960 року. – В. А.) та характеризують ознаки складу злочину.

Дотримується подібного підходу і О. О. Юхно. На його думку, основою кримінально-процесуальної характеристики є предмет доказування, зміст якого наповнюють обставини, визначені в ст. 64 КПК України 1960 року та узагальнені до такої міри, що поширюються на будь-який злочин [15, с. 22].

В. М. Куц та В. В. Куц, досліджуючи питання про звільнення від кримінальної відповідальності суб'єктів корупційних злочинів, дійшли висновку, що у процесі наукового забезпечення протидії кримінальним правопорушенням доцільно застосовувати такий пізнавальний прийом, як кримінально-процесуальна характеристика злочинного діяння [7, с. 170].

Автори зазначають, що кримінально-процесуальну характеристику звільнення від кримінальної відповідальності суб'єктів корупційних злочинів утворює система інформації щодо істотних процесуальних ознак цього явища, відомості про характерні його процесуальні особливості (кримінально-процесуальна природа такого “звільнення”, процесуальний порядок та суб'єкти його здійснення, процесуальні повноваження останніх) [7, с. 171].

На думку В. П. Матвієнка, кримінально-процесуальна (доказова) характеристика, відповідно до загальних завдань кримінального провадження (ст. 2 КПК України), що передбачає швидке, повне та неупереджене розслідування злочинів та проступків, ґрунтується на переліку фактичних даних, отриманих у визначених законом порядку, що мають значення для кримінального провадження та підлягають доказуванню (ст. 84 КПК України); серед них: 1) подія кримінального правопорушення (час, місце, спосіб та інші обставини вчинення кримінального правопорушення); 2) винуватість обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення, форма вини, мотив і мета вчинення кримінального правопорушення; 3) вид і розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, а також розмір процесуальних витрат; 4) обставини, що впливають на ступінь тяжкості кримінального правопорушення, характеризують особу обвинуваченого, обтяжують чи пом'якшують покарання, які виключають кримінальну відповідальність або є підставою закриття кримінального провадження; 5) обставини, що є підставою для звільнення від кримінальної відповідальності або покарання (ст. 91 КПК України) [11, с. 99–100]. Також дослідник погоджується з позицією науковців щодо доцільності групування, визначення видів злочинів на підставі ознак, що мають оперативно-розшукове значення для розроблення методик їх виявлення та припинення. Структурною основою такого групування слугує кримінально-правова та кримінально-процесуальна характеристики злочинів, що становлять органічну єдність елементів складу злочину й обставин, що належать доказуванню в справі [11, с. 103–104].

Критично оцінює можливість існування кримінально-процесуальної характеристики злочину Є. Д. Лук'янчиков. Вчений зазначає, що кримінальне право, кримінологія, судова психологія, криміналістика мають предметом дослідження злочин у цілому або його окремі елементи. Тому правомірно говорити про характеристику злочину або його елементів із погляду тієї науки, яка його досліджує, виявляє й описує основні властивості, особливості, природу, притаманні йому сторони та закономірності, якими він відрізняється від інших. Вчений акцентує, що ні злочинність у цілому, ні її окремі групи й види не є об'єктами дослідження науки кримінального процесу. Якщо кримінологія та криміналістика дійсно вивчають злочин, то предмет кримінального процесу як науки складають урегульована нормами кримінально-процесуального права діяльність та правові відносини, які виникають у зв'язку з цією діяльністю. Ці елементи дійсно досліджуються й для їх визначення використовується низка ознак саме кримінально-процесуального характеру. Але, незважаючи на те, що вся ця діяльність відбувається навколо злочину та спрямована на встановлення всіх його обставин, важко назвати саме кримінально-процесуальні ознаки, які б його характеризували. Вживання для визначення предмета доказування кримінально-правових понять не надає їм ознак кримінально-процесуального характеру. Водночас є неприпустимим підміна або змішування понять “вивчення злочину, його рис, властивостей, якостей, ознак” і “розслідування злочинів” [10].

Наведені міркування науковців спонукають нас до таких висновків.

1. У вітчизняній науці кримінального процесу є досить обмеженим застосування такої категорії, як “кримінально-процесуальна характеристика злочину”. Доктринальні напрацювання щодо визначення цього поняття та його структурного наповнення – відсутні.

Поодинокі наукові розробки цього питання здійснюються спеціалістами інших наук кримінального циклу в межах відповідних тематичних досліджень, переважно криміналістичних. У таких дослідженнях автори зазвичай формулюють змістовне наповнення кримінально-процесуальної характеристики злочину як сукупності обставин, що підлягають доказуванню у кримінальному провадженні, а також окремих елементів складу злочину.

Окремі автори критично оцінюють можливість існування поняття “кримінально-процесуальна характеристика злочину”, оскільки безпосередньо злочин не є предметом науки кримінального процесу.

2. У юридичній літературі з кримінального процесу, в контексті аналізу заходів забезпечення кримінального провадження чи слідчих дій вживаються формулювання “характеристика”, “процесуальна характеристика”, “кримінальна процесуальна характеристика”. Проте майже у всіх цих роботах відсутні будь-які позиції щодо визначення поняття таких характеристик чи їх структурних складових.

3. На нашу думку, питання доцільності поняття “кримінально-процесуальна характеристика злочину” потребує ґрунтовного осмислення. Водночас можливість існування кримінально-процесуальної характеристики об'єктів пізнання науки кримінального процесу (регламентована КПК України діяльність органів та осіб; правовідносини, що виникають на підставі такої діяльності, тощо) сумнівів не викликає.

Подальші дослідження питання кримінально-процесуальної характеристики сприяли б розвитку пізнання окремих процесуальних категорій, принаймні в методологічному аспекті. Очевидно, що такі наукові напрацювання мали б теоретичне і практичне значення для якісного формування інших галузевих характеристик злочину науками, що досліджують сутність суспільно небезпечних діянь, зокрема й кримінально-правової характеристики злочину.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бахін В. П. Криміналістика. Проблеми і думки (1962–2002): монографія. Київ, 2002. 268 с.
2. Криміналістика. Криміналістична тактика і методика розслідування злочинів: підручник. За ред. проф. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 1998. 376 с.
3. Кримінальний процес: підручник / Ю. М. Грошевський, В. Я. Тацій та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки. Харків: Право, 2013. 824 с.
4. Кримінальний процес: підручник: у 2-х ч. / кол. авт.; кер. авт. кол. канд. юрид. наук, доц. В. М. Федченко. 3-є вид., доп. і перероб. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. Ч. 1 “Досудове провадження”. 544 с.
5. Кримінальний процес: підручник: у 2-х ч. / І. В. Басиста, Р. І. Благута, І. В. Гловюк та ін.; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. Ч. 1. 492 с.
6. Кримінальний процес: підручник: у 2-х ч. / Бойко О. П. та ін.; кер. авт. кол. д-р юрид. наук, доц. О. Ф. Кобзар. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. Ч. 1. 337 с.
7. Куц В. М., Куц В. В. Звільнення від кримінальної відповідальності суб’єктів корупційних злочинів: кримінально-правова та кримінально-процесуальна характеристики. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2016. № 4. С. 169–172. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2016/47.pdf (дата звернення: 15.09.2023).
8. Литвинов О. М. Про галузеві характеристики злочинів взагалі та кримінологічну характеристику зокрема. *Форум права*. 2010. № 4. С. 581–586. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/3362>. (дата звернення: 15.09.2023).
9. Лук’янчиков Б.Є., Лук’янчиков Є.Д. Побудова характеристик злочину. *Часопис Національного університету “Острозька академія”*. Серія “Право”. 2013. № 2 (8). С. 1–2. URL: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2013/n2/13lberphz.pdf> (дата звернення: 15.09.2023).
10. Лук’янчиков Є. Щодо поняття криміналістичної характеристики злочинів. *Історико-правовий часопис*. 2013. № 2. URL: http://historylaw.eenu.edu.ua/publ/2_2013/rozdil_iv_kriminalne_ta_kriminalno_vikonavche_pravo_kriminologija_kriminalnij_proces/e_luk_janchikov_shhodo_ponjattja_kriminalistichnoji_kharakteristiki_zlochiviv/20-1-0-74 (дата звернення: 15.09.2023).
11. Матвієнко В. П. Оперативно-розшукова характеристика злочинів. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2015. № 4 (97). С. 97–105. URL: <https://elar.naiu.kiev.ua/server/api/core/bitstreams/95b79545-3023-4493-bcee-ceec496b6830/content> (дата звернення: 15.09.2023).
12. Матусовський Г. А. Економічні злочини: криміналістичний аналіз. Харків: Консум, 1999. 480 с.
13. Основи кримінального процесу: навч. посіб. / О. В. Пчеліна, Т. Г. Фоміна, В. В. Романюк, Г. І. Глобенко; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. Т. Г. Фоміної. Харків: ХНУВС, 2023. 132 с.
14. Старушкевич А. В. Криміналістична характеристика злочинів: навч. посібник. Київ: НВТ “Правник” – НАВСУ, 1997. 42 с.
15. Юхно О. О. Проблеми запобігання крадіжкам приватного майна громадян на пасажирському залізничному транспорті: монографія. Одеса: ОЮІ ХНУВС, 2006. 202 с.

REFERENCES

1. *Bahin, V.P.* (2002). Kryminalistyka. Problemy i dumky (1962–2002). “Criminalistics. Issues and opinions (1962 - 2002)”: monograph. Kyiv. 268 p. [in Ukrainian].
2. Kryminalistyka. Kryminalistychna taktyka i metodyka rozsliduvannia zlochyniv. “Criminalistics. Criminalistics tactics and methods of crime investigation“ (1998): a textbook. Under the editorship Prof. V.Yu. Shepitka. Kharkiv: Pravo. 376 p. [in Ukrainian].
3. Kryminalnyi protses. “Criminal process” (2013): textbook / Yu.M. Hroshevyi, V.Ya. Tatsii, etc.; in general ed. V.Ya. Tatsii, V.P. Pshonka. Kharkiv: Pravo. 824 p. [in Ukrainian].
4. Kryminalnyi protses. “Criminal process” (2022): textbook: / col. author; Chief of the author’s team Candidate of Juridical Sciences, Associate Professor V.M. Fedchenko. 3rd ed., add. and processing. Dnipro: Dniprop. State University of Internal Affairs Cases. Part 1 “Pre-trial proceedings”. 544 p. [in Ukrainian].
5. Kryminalnyi protses. “Criminal process” (2022): textbook: in 2 parts / I.V. Basista, R.I. Blahuta, I.V. Hlovliuk, etc.; in general ed. A.Ya. Khytry, R.M. Shehavska. Lviv: Lviv State University of Internal Affairs. Part 1. 492 p. [in Ukrainian].
6. Kryminalnyi protses. “Criminal process” (2017): textbook: in 2nd parts Boiko O.P. and others / chief of the author’s team - Doctor of Juridical Sciences, Associate Professor O.F. Kobzar. Dnipro: Dniprop. State University of Internal Affairs; Lira Publishing House. Part 1. 337 p. [in Ukrainian].
7. *Kuts V.M., Kuts V.V.* (2016). Zvilnennia vid kryminalnoi vidpovidalnosti subiektiv koruptsiinykh zlochyniv: kryminalno-pravova ta kryminalno protsesualna kharakterystyka. “Exoneration from criminal liability of subjects of corruption crimes: criminal-legal and criminal procedural characteristics”. Juridical scientific and electronic journal. No. 4. P. 169-172. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2016/47.pdf. (Date of Application: 15.09.2023) [in Ukrainian].
8. *Lytyynov, O.M.* (2010). Pro haluzevi kharakterystyky zlochyniv vzahali ta kryminolohichnu kharakterystyku zokrema. “About branch characteristics of crimes in general and criminological characteristics in particular”. Forum Prava. No. 4. P. 581-586. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/3362>. (Date of Application: 15.09.2023) [in Ukrainian].
9. *Lukianchikov, B.Ye., Lukianchikov, Ye.D.* (2013). Pobudova kharakterystyk zlochynu. “Construction of crime characteristics”. Journal of National University of Ostroh Academy. Series ‘Pravo’. No. 2 (8). P. 1-2. URL: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2013/n2/13lbepzh.pdf>. (Date of Application: 15.09.2023) [in Ukrainian].
10. *Lukianchikov, Ye.* (2013). Shchodo poniattia kryminalistychnoi kharakterystyky zlochyniv. “Regarding the concept of forensic characteristics of crimes”. History and Law Journal. No. 2. URL: http://historylaw.eenu.edu.ua/publ/2_2013/rozdil_iv_kriminalne_ta_kriminalno_vikonavche_pravo_kriminologija_kriminalnij_proces/e_luk_janchikov_shhodo_ponjattja_kriminalistichnoji_kharakteristiki_zlochyniv/20-1-0-74. (Date of Application: 15.09.2023) [in Ukrainian].
11. *Matvienko, V.P.* (2015). Operativno-rozshukova kharakterystyka zlochyniv. “Operative and investigative characteristics of crimes”. Scientific Journal of the National Academy of Internal Affairs. No. 4 (97). P. 97-105. URL: <https://elar.naiu.kiev.ua/server/api/core/bitstreams/95b79545-3023-4493-bcee-ceec496b6830/content>. (Date of Application: 15.09.2023) [in Ukrainian].
12. *Matusovskyi, H.A.* (1999). Ekonomichni zlochyny: kryminalistychnyi analiz. “Economic crimes: forensic analysis”. Kharkov: Consum. 480 p. [in Ukrainian].
13. Osnovy kryminalnoho protsesu (2023). “Fundamentals of the criminal process”: study guide / O.V. Pchelina, T.H. Fomina, V.V. Romaniuk, H.I. Hlobenko; in gen. ed. Doctor of Juridical Sciences, Associate Professor T.H. Fomina. Kharkiv: Kharkiv National University of Internal Affairs of Ukraine. 132 p. [in Ukrainian].
14. *Starushkevych, A.V.* (1997). Kryminalistychna kharakterystyka zlochyniv. “Forensic characteristics of crimes”: teaching manual. Kyiv: NVT Pravnyk - National Academy of Internal Affairs of Ukraine. 42 p. [in Ukrainian].

15. *Yukhno, O.O.* (2006). Problemy zapobihannia kradizhkam pryvatnoho maina hromadian na pasazhyrskomu zaliznychnomu transporti. "Problems of preventing theft of citizens' private property on passenger railway transport": monograph. Odesa: Educational and Scientific Institute of Law and Cyber Security of the Kharkiv National University of Internal Affairs of Ukraine. 202 p. [in Ukrainian].

UDC 343.2+343.1

Artiukhova Valeriia,
Candidate of Juridical Sciences (PhD),
Scientific councler of judge,
Constitutional Court of Ukraine,
Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0003-0694-7302

REVIEW OF SCIENTIFIC RESEARCH DEFINITION OF THE CONCEPT CRIMINAL PROCEDURAL CHARACTERISTICS OF THE CRIME

The article is devoted to the question of the criminal-procedural characteristics of the crime and the clarification of its significance for the formation of the criminal-legal characteristics of the crime. This article examines the understanding of this category in the context of domestic scientific approaches.

The author has found out that the term "criminal-procedural characteristics of the crime" is not used in the domestic science of criminal procedure. The author discovered that the term "criminal-procedural characteristics of the crime" is not utilized in the domestic criminal procedure field. Scientific studies of this issue are carried out by specialists of other sciences, first of all, criminalistics. Some authors critically assess the possibility of the existence of the concept of "criminal-procedural characteristics of the crime", since the crime itself is not the subject of the science of criminal procedure.

In the scientific literature on the criminal process and individual studies in the context of the analysis of measures to ensure criminal proceedings or investigative actions, the formulations "characteristics", "procedural characteristics", "criminal procedural characteristics" are used. However, in these works, there are no positions regarding the definition of the concept of such characteristics or their structural elements.

The publication emphasizes the relevance of conducting criminal procedural research on the topic of the article, which will help improve the quality of other aspects related to crime.

Keywords: criminal procedural characteristics of the crime, branch characteristics of the crime.

Отримано 19.10.2023